

Skolbiblioteksplan

Eslövs kommun 2026-2029

Inledning

Denna skolbiblioteksplan gäller för grundskolan F-9, den anpassade grundskolan, gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan. Eslövs kommun har en hög ambitionsnivå för skolbiblioteksverksamheten. Skolbiblioteksplanens syfte är att realisera dessa ambitioner genom att fungera som ett verktyg för kommunens och den enskilda skolans utveckling av en målinriktad, kvalitativ och likvärdig skolbiblioteksverksamhet. Målet med skolbiblioteksverksamheten är att den ska bidra till alla elevers språk- och läsutveckling samt medie- och informationskunnighet (MIK) och därmed högre måluppfyllelse.

Flera dokument ligger till grund för denna skolbiblioteksplan. Av särskild vikt är:

- Skollag (2010:800)
- Bibliotekslag (2013:801)
- Skolornas läroplaner
- BoU:s styrdokument
- Eslövs kommuns biblioteksplan
- Samverkansavtal mellan KoF och BoU gällande skolbiblioteksverksamheten
- Barnkonventionen (2018:1197)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

En väl fungerande skolbiblioteksverksamhet är en plattform för elevernas utveckling till demokratiska medborgare och bidrar till uppfyllelsen av skolans demokratiska och kompensatoriska uppdrag. Skolbiblioteket fungerar även som en bro till kultur, litteratur och bildning. Skolbiblioteksverksamheten ska vara en del av skolans verksamhet (Lgr22). Skolbiblioteken i Eslövs kommun ska aktivt bidra till uppfyllelsen av nämndsmålen för mandatperioden.

Ansvar

I läroplanernas andra kapitel framgår att rektor ansvarar för att

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek
- skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens

I Eslövs kommun (se bilaga 1) ansvarar rektor för att ge förutsättningar för samarbete mellan pedagoger och skolbibliotekarie. Pedagogerna ansvarar för att använda skolbibliotekets resurser och skolbibliotekariens kompetens i undervisningen för att stärka elevernas lärande.

Skolbibliotekarien ansvarar för att främja gott samarbete med pedagogerna på skolan, beståndsutveckling, organisation samt exponering av skolbibliotekets samling och resurser.

Skolbibliotekssamordnare ansvarar för nätverksmöten för kommunens skolbibliotekarier, samverkan med Eslövs folkbibliotek samt att stödja arbetet med skolbiblioteksutveckling på förvaltningsnivå. Samordnaren ingår i regionala och nationella nätverk för skolbibliotekssamordnare för att kunna omvärldsbevaka skolbiblioteksfrågor och sprida kunskapen i organisationen.

Kvalitet

Grunden i en hållbar skolbiblioteksverksamhet är att verksamhetens mål är tydliga samt att det finns en strävan att hela tiden nå längre, något som möjliggörs genom skolans systematiska kvalitetsarbete. Ett välfungerande skolbibliotek kräver fackutbildade skolbibliotekarier, anpassad teknik samt en lokal avsedd för skolbiblioteksverksamhet. En förutsättning för skolbiblioteksverksamhet är gemensam planering och dialog mellan skolbibliotekarie och pedagoger. Det ska finnas en lokal handlingsplan som bygger på skolbiblioteksplanen, läroplanerna samt behoven på skolan (bilaga 2-5).

Skolbiblioteksverksamheten består av två delar: professionen och rummet. En väl fungerande skolbiblioteksverksamhet är en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och fungerar både som en resurs och en drivkraft i skolans arbete med läsutveckling och MIK-frågor. Skolbibliotekariens kompetens möjliggör samverkan med pedagoger kring digital kompetens och läsfrämjande projekt och organiserar kulturella aktiviteter.

Skolbiblioteksrummet är en trygg plats för studier, samtal och möten mellan elever där alla är inkluderade och delaktiga. Miljön utformas med elevernas perspektiv i fokus. Skolbiblioteket bör innehålla ett varierat och målgruppsanpassat bokbestånd anpassat till elevernas olika läsbehov. Kommunens skolpool och mångspråkspool kan användas som ett komplement till det egna mediebeståndet.

Lokal handlingsplan

Varje skola ska upprätta en handlingsplan för hur målen i skolbiblioteksplanen ska uppnås. Handlingsplanen skall säkerställa en kontinuerlig och kvalitativ nivå på skolbibliotekets verksamhet. Framtagandet och revidering av handlingsplanen sker i lokal samverkan mellan rektor, skolbibliotekarie, lärare och pedagoger utifrån resultatet av det systematiska kvalitetsarbetet (se bilaga 1 och 2). Rektor ansvarar för att arbetet på respektive skola följer skolbiblioteksplanens intentioner och säkerställs genom skolans systematiska kvalitetsarbete.

Bilaga 1 – Ansvarsfördelning

Stehagsskolan, Marieskolan, Ölyckeskolan och Flyngeskolan delar fysiskt lokal med filialbiblioteken på orterna. Detta eftersom deras lokaler ligger i anslutning till skolan och är därmed ekonomiskt-, bokbestånd- och lokalmässigt den effektivaste lösningen. Alla skolor har en anställd skolbibliotekarie som arbetar med skolbiblioteksverksamheten.

Ansvarsfördelningen på integrerade folk- och skolbibliotek regleras främst i aktuellt års samverkansavtal mellan BoU och KoF. Nedanstående ansvarsfördelning gäller för icke integrerade skolbiblioteksverksamheter.

Område	Ansvar
Lokal	Rektor
Bestånd	Skolbibliotekarie
Teknik - mjukvara	Rektor, Bibliotekschef
Teknik - hårdvara	Rektor
Personalansvar	Rektor
Systematiskt kvalitetsarbete	Rektor, skolbibliotekssamordnare
Skolpool	Avdelningschef (ansvar för inköp och administrering Norrevångsskolan)
Mångspråkspool	Avdelningschef (bestånd i nuläget placerad på och administreras av Vasavångsskolans F-6 skolbibliotek)
Kompetensutveckling	Skolspecifikt – rektor Skolbiblioteksspecifikt – skolbibliotekssamordnare, rektor
Skolbiblioteksutveckling	Avdelningschef, rektor, skolbibliotekarie, skolbibliotekssamordnare
Lokal handlingsplan	Rektor och skolbibliotekarie
Budget	Avdelningschef, rektor

Bilaga 2: Mall för lokal handlingsplan

[skolans namn] HANDLINGSPLAN

[Namn på den som senast reviderat & datum]

Syftet med handlingsplanen är att kommunicera och redogöra hur målen i skolbiblioteksplanen ska uppnås. Handlingsplanen säkerställer en kontinuerlig och kvalitativ nivå på skolbibliotekets verksamhet så att målen i skolbiblioteksplanen uppnås. Handlingsplanen skrivs i samverkan mellan skolledare, skolbibliotekarie, lärare och annan personal.

Handlingsplanen utvärderas och revideras en gång om året. Första augusti ska alla skolor ha en uppdaterad handlingsplan.

Kommungemensamma målsättningar

- Skolbibliotekets verksamhet är på ett likvärdigt sätt en del av skolans undervisning och främjar elevers lärande och utveckling.
- Skolbiblioteket stärker elevernas läsförmåga & läsintresse.
- Skolbiblioteket stärker elevernas medie- och informationskunnande samt förmåga att vara källkritiska.
- Mandatperiodens nämndsmål:
 - “en skola som levererar resultat som är över förväntan”
 - “en skola som tidigt fokuserar på elevers läsförmåga”

Utvärdering

[Nulägesbeskrivning: beskriv nuläget kring resultat, strukturer, undervisning m.m.]

- Utlån total/läsår
- Utlån/elev och läsår
- Resultat pojkar/flickor
- Reservationer/läsår
- Anställningsgrad skolbibliotekarie/elev/minut/vecka
- Måluppfyllelse
 - Taxonomin
 - NP läsförståelseprovet i år 3, 6 och 9
 - LegiLexi

- Enkäter elever
- Enkäter personal

[Analysera resultat och orsaker: jämför, leta mönster skillnader och likheter]

[Prioritera mål: välj ut nya mål]

[Uppföljningsplan: strategi för att försäkra att insatserna leder mot planeringens mål]

Aktiviteter

[Instruktion; definiera vilka aktiviteter ska genomföras för att nå de gemensamma målsättningarna, de tre kommungemensamma målen. Här ska kortfattat skrivas VAD och HUR som ska genomföras men korta projekt ska ej med under denna rubrik]

Exempel på utförande:

Mål	Aktiviteter	Grupp
<i>Skolbibliotekets verksamhet är på ett likvärdigt sätt en del av skolans undervisning och främjar elevers lärande och utveckling.</i>	[Vad utifrån progressionen]	[Målsättning utifrån gruppens förutsättningar]
<i>Skolbiblioteket stärker elevernas läsförmåga & läsintresse.</i>		
<i>Skolbiblioteket stärker elevernas medie- och informationskunnande samt förmåga att vara källkritiska.</i>		
<i>“en skola som levererar resultat som är över förväntan”</i>		
<i>“en skola som tidigt fokuserar på elevers läsförmåga”</i>		

Bilaga 3: Årshjul

Årshjul

Månad	Vad	Vem
MAJ-JUNI	- Analysera och beskriv nuläget utifrån enkäter, resultat från Legilexi, NP och Quria samt observationer [UTVÄRDERING] - Dokumentera lärdomar från föregående läsår [Verksamhetsberättelse för läsåret] - Rapportera resultat [Verksamhetsberättelse för läsåret] - Identifiera utvecklingsområden [AKTIVITETER] - Målformulering [AKTIVITETER] - Tema på nätverksmöte – utvärdering och skrivande av handlingsplan	Skolbibliotekarie, lärare, rektor
AUGUSTI	- Kommunicera planen (i verksamheten och på nätverksmöte) - Sista justeringar av handlingsplanen	Skolbibliotekarie
SEPTEMBER-DECEMBER	Genomförande	Personal
JANUARI	Avstämning och eventuell revidering	Skolbibliotekarie
FEBRUARI-MAJ	Fortsatt genomförande	Personal

Bilaga 4: Taxonomi

Taxonomi

Nivå	Rektors perspektiv	Skolbibliotekariens perspektiv	Pedagogens perspektiv	Elevers perspektiv
1	Skolbiblioteket hålls öppet, får tillräckliga resurser och är bemannat med kompetent personal.	Informell/kort planering. Skolbibliotekarien blir informerad av lärare om teman och projekt. Skolbibliotekarien bidrar med tillfälliga utåtriktade insatser, t.ex. bokprat och tävlingar.	Pedagogen nyttjar spontana tips från skolbibliotekarien. Pedagogen låter eleverna få tillgång till skolbiblioteket. Pedagogen låter skolbibliotekarien delta sporadiskt i undervisningen, t.ex. bokprat.	Elever får hjälp av skolbibliotekarien när de ber om det. Elever är "mottagare" för utåtriktad verksamhet.
2	Rektorn ser skolbiblioteket som en integrerad del av undervisningen. Rektorn ser till att det finns förutsättningar för samverkan. Rektorn har kvalitetskrav, styr och följer upp.	Gemensam ämnesplanering förekommer. Skolbibliotekarien fungerar som ett stöd i undervisningen. Skolbibliotekarien ger pedagogerna idéer och tips om ett effektivt utnyttjande av biblioteket. Egen utvärdering förekommer.	Gemensam ämnesplanering förekommer. Pedagogen tar till sig av skolbibliotekariens idéer. Egen utvärdering förekommer.	Elever känner till och använder skolbibliotekets resurser.
3	Rektorn möjliggör planeringstid för lärare- skolbibliotekarie.	Skolbibliotekarien och pedagogerna delar ansvaret för planering, genomförande och utvärdering av ett ämnesområde.	Pedagogen och skolbibliotekarien delar ansvaret för planering, genomförande och utvärdering av ett ämnesområde. Pedagogen tar med skolbiblioteket som resurs tidigt i ämnesplaneringen.	Elever känner till och använder på eget initiativ skolbibliotekets resurser. Elever får individuellt stöd av både lärare och skolbibliotekarie.
4	Rektorn ansvarar för att skolbiblioteks-verksamheten är en självklar del av skolans pedagogiska verksamhet och hela skolans utvecklingsarbete.	Gemensam långsiktig planering och utvärdering tillsammans med pedagogerna.	Gemensam långsiktig planering och utvärdering tillsammans med skolbibliotekarien.	Elever är delaktiga i planering och utvärdering av skolbiblioteksverksamheten.

Huvudmannens perspektiv:

- Avdelningschef ansvarar för att skolorna har tillräckliga resurser för att kunna bedriva verksamhet av god kvalitet.
- Avdelningschef följer årligen upp verksamheten genom det systematiska kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Bilaga 5: Skolbibliotekets koppling till grundskolans läroplan

Progression

	Förskoleklass		
	Språk och kommunikation Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter. Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud. Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.		
	1-3	4-6	7-9
Bild	Bildframställning Etiska frågor som kan uppstå vid framställning och användning av bilder i olika sammanhang.	Bildframställning Rättigheter och skyldigheter samt etiska frågeställningar vid användning av bilder i olika sammanhang. Bildanalys Mediebilder, till exempel reklam- och nyhetsbilder. Hur bilder påverkar och förmedlar budskap. Ord och begrepp för att kunna samtala om bilders innehåll, uttryck och funktioner.	Bildframställning Rättigheter och skyldigheter samt etiska frågeställningar vid användning och spridning av bilder. Eventuella konflikter mellan yttrandefrihet och integritet vid användning och spridning av bilder. Bildanalys Mediebilders utformning och påverkan och hur dessa bilder kan tolkas och kritiskt granskas.
Biologi		Systematiska undersökningar och granskning av information Kritisk granskning och användning av information som rör biologi.	Systematiska undersökningar och granskning av information Informationssökning, kritisk granskning och användning av information som rör biologi. Argumentation och ställningstaganden i aktuella frågor som rör miljö och hälsa.
Engelska	Lyssna och läsa - reception Sånger, ramsor, dikter och sagor.	Lyssna och läsa - reception Berättelser och annan fiktion för barn och unga, även i talad eller dramatiserad form. Sånger, dikter och sagor. Sökning av enkel information i ett avgränsat urval av muntliga och skriftliga källor av olika slag för användning i egen produktion och interaktion.	Lyssna och läsa - reception Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form. Sånger och dikter. Sökning och värdering av innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag, utifrån olika syften.

	1-3	4-6	7-9
Fysik		Systematiska undersökningar och granskning av information Kritisk granskning och användning av information som rör fysik.	Systematiska undersökningar och granskning av information Informationssökning, kritisk granskning och användning av information som rör fysik. Argumentation och ställningstaganden i aktuella frågor som rör energi, teknik och miljö.
Geografi	Att leva tillsammans Skildringar av människors levnadsvillkor förr i tiden, till exempel i barnlitteratur, sånger och filmer. Minnen berättade av människor som lever nu. Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer. Att leva i världen Aktuella samhällsfrågor i olika medier. Att undersöka verkligheten Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.	Geografins metoder och verktyg Beskrivningar och enkla analyser av platser och regioner med hjälp av kartor och andra geografiska källor, metoder, verktyg och begrepp.	Geografins metoder och verktyg Beskrivningar och analyser av platser och regioner med hjälp av kartor, enkla former av GIS, fältstudier och andra geografiska källor, metoder, verktyg och begrepp.
Hem- och konsumentkunskap	Privatekonomi och konsumtion Skillnaden mellan saklig konsumentinformation och annan påverkan på konsultionsval. Reklam i olika former, även dolda budskap.	Privatekonomi och konsumtion Skillnaden mellan saklig konsumentinformation och annan påverkan på konsultionsval. Reklam i olika former, även dolda budskap.	Privatekonomi och konsumtion Skillnaden mellan saklig konsumentinformation och annan påverkan på konsultionsval. Reklam i olika former, även dolda budskap.

	1-3	4-6	7-9
Historia	Att leva tillsammans Skildringar av människors levnadsvillkor förr i tiden, till exempel i barnlitteratur, sånger och filmer. Minnen berättade av människor som lever nu. Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer. Att leva i världen Aktuella samhällsfrågor i olika medier. Att undersöka verkligheten Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.	Kulturmöten och statsbildning i Norden, cirka 800-1500 Vad historiska källor är, till exempel arkeologiska fynd, texter, muntliga berättelser Maktförhållanden och levnadsvillkor i Norden, cirka 1500-1800 Vad historiska källor från tidsperioden, till exempel brev, dagböcker och kartor, kan berätta om det förflutna. Folkökning, ändrade maktförhållanden och emigration, cirka 1800-1900 Vad historiska källor från tidsperioden, till exempel kyrkböcker, fotografier och domstols-protokoll, kan berätta om det förflutna.	Samhällsomvandlingar: framväxten av civilisationer och industrisamhällen Tolkning av historiska källor från någon tidsperiod och granskning utifrån källkritiska kriterier. Värdering av källornas relevans utifrån historiska frågor. Imperialism och världskrig, cirka 1850-1950 Tolkning av historiska källor från tidsperioden och granskning utifrån källkritiska kriterier. Värdering av källornas relevans utifrån historiska frågor. Demokrativering och ökad globalisering, cirka 1900 till nutid Tolkning av historiska källor från tidsperioden och granskning utifrån källkritiska kriterier. Värdering av källornas relevans utifrån historiska frågor.
Kemi		Systematiska undersökningar och granskning av information Kritisk granskning och användning av information som rör kemi.	Systematiska undersökningar och granskning av information Informationssökning, kritisk granskning och användning av information som rör kemi. Argumentation och ställningstaganden i aktuella frågor som rör miljö och hälsa.
Moderna språk		Lyssna och läsa - reception Sökning av mycket enkel, tydlig information i anvisade källor av olika slag, till exempel för att hitta klockslag, platser och namn.	Lyssna och läsa - reception Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form. Sånger och dikter.
Modersmål	Texter Berättande texter och poetiska texter för barn i form av bilderböcker, kapitelböcker, dikter, sagor och sägner från områden där modersmålet talas.	Texter Berättande texter och poetiska texter för barn och unga i form av skönlitteratur, sagor och sägner från områden där modersmålet talas. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.	Texter Skönlitteratur för ungdomar från olika tider och områden där modersmålet talas. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

	1-3	4-6	7-9
Musik			Musikens sammanhang och funktioner Rättigheter och skyldigheter vid bruk av musik i olika sammanhang.
Religionskunskap	Att leva tillsammans Skildringar av människors levnadsvillkor förr i tiden, till exempel i barnlitteratur, sånger och filmer. Minnen berättade av människor som lever nu. Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer. Att leva i världen Aktuella samhällsfrågor i olika medier. Att undersöka verkligheten Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.		
Samhällskunskap	Att leva tillsammans Skildringar av människors levnadsvillkor förr i tiden, till exempel i barnlitteratur, sånger och filmer. Minnen berättade av människor som lever nu. Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer. Att leva i världen Aktuella samhällsfrågor i olika medier. Att undersöka verkligheten Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer. Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.	Information och kommunikation Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare och granskare av samhällets makthavare samt som underhållare. Hur digitala och andra medier kan användas ansvarsfullt utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter. Granskning av samhällsfrågor Hur budskap, avsändare och syfte kan urskiljas och granskas med ett källkritiskt förhållningssätt i såväl digitala medier som i andra typer av källor som rör samhällsfrågor.	Information och kommunikation Hur media produceras, distribueras och konsumeras samt vilka möjligheter och svårigheter det kan innebära för mediernas roll i ett demokratiskt samhälle. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs i media, till exempel utifrån kön och etnicitet, och hur detta kan påverka normbildning och värderingar. Granskning av samhällsfrågor Kritisk granskning av information, ståndpunkter och argument som rör samhällsfrågor i såväl digitala medier som i andra typer av källor.

	1-3	4-6	7-9
Svenska	Läsa och skriva Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter. Texter Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter. Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt personbeskrivningar. Några skönlitterärt betydelsefulla barnboks författare och illustratörer. Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn. Språkbruk Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på kroppsspråk, tonfall och ords nyanser. Informationssökning och källkritik Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. Hur texters avsändare påverkar innehållet.	Läsa och skriva Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsoplevelsen. Texter Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. Några skönlitterärt betydelsefulla barn- och ungdomsboks författare och deras verk. Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. Texter som kombinerar ord, bild och ljud samt texter i digitala miljöer. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. Språkbruk Formellt och informellt språk. Skillnader i språkanvändning beroende på mottagare, syfte och sammanhang. Ansvarsfullt agerande vid kommunikation i digitala och andra medier. Informationssökning och källkritik Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och i söktjänster på internet. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.	Läsa och skriva Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten. Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor. Texter Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra. Några skönlitterärt betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i. Sakprosatexter för ungdomar och vuxna. Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter. Texternas syfte, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag. Kombinationer av olika texttyper. Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter. Språkbruk Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang. Informationssökning och källkritik Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer. Hur man refererar, citerar och gör källhänvisningar, även referenser till digitala medier. Hur man sovar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Svenska som andra- språk

1-3

Läsa och skriva

Gemensam och enskild läsning. Läsrrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, avkoda och tolka ord, begrepp och texter. Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.

Texter

Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter. Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt utbyggnad med enkla miljö- och personbeskrivningar. Texternas ord och uttryck. Några skönlitterärt betydelsefulla barnboks-författare och illustratörer. Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras.

Muntliga texter, till exempel radioprogram för barn och inlästa texter. Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn.

Språkbruk

Språkbruk samt möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Informationssökning och källkritik

Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet.

Hur texters avsändare påverkar innehållet.

4-6

Läsa och skriva

Gemensam och enskild läsning. Läsrrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, avkoda och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.

Sammanfattning av texter.

Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen.

Texter

Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. Texternas ord och uttryck.

Några skönlitterärt betydelsefulla barn- och ungdomsboksförfattare och deras verk.

Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter. Texternas innehåll, uppbyggnad, typiska språkliga drag samt deras ord och begrepp.

Texter som kombinerar ord, bild och ljud samt texter i digitala miljöer. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Språkbruk

Formellt och informellt språk. Skillnader i språkanvändning beroende på mottagare, syfte och sammanhang.

Ansvarsfullt agerande vid kommunikation i digitala och andra medier.

Informationssökning och källkritik

Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och i söktjänster på internet.

Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

7-9

Läsa och skriva

Gemensam och enskild läsning. Läsrrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.

Sammanfattning av texter.

Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter och referensramar, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.

Texter

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.

Några skönlitterärt betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Sakprosatexter för ungdomar och vuxna. Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter. Texternas syfte, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och uttryck. Kombinationer av olika texttyper.

Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter.

Språkbruk

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Informationssökning och källkritik

Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.

Hur man refererar, citerar och gör källhänvisningar, även referenser till digitala medier.

Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

	1-3	4-6	7-9
Teknik	Teknik, människa, samhälle och miljö Några föremål och något tekniskt system i elevernas vardag, hur de är anpassade efter människans behov samt hur de har förändrats över tid. Säkerhet vid elevernas användning av teknik, till exempel elektricitet och olika tjänster via internet. Tekniska lösningar Vad datorer används till och deras delar för inmatning, utmatning och lagring av information. Föremål i elevernas vardag som styrs med hjälp av programmering, till exempel hushållsmaskiner och smarta telefoner.	Teknik, människa, samhälle och miljö Möjligheter, risker och säkerhet vid teknikanvändning i vardagen, till exempel vid användning av elektricitet och vid överföring av information i digitala miljöer. Tekniska lösningar Några av datorns delar och deras funktioner, till exempel processor och arbetsminne. Hur datorer styrs av program och kan kopplas samman i nätverk.	Teknik, människa, samhälle och miljö Internet och några andra globala tekniska system samt deras fördelar, risker och begränsningar. Möjligheter, risker och säkerhet vid teknikanvändning i samhället, däribland vid lagring av data. Tekniska lösningar Hur komponenter och delsystem benämns och samverkar inom tekniska system, till exempel informations- och kommunikationsteknik och transport-system.
Fritidshemmet 1-6	Språk och kommunikation Samtala om olika typer av texter. Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang. Natur och samhälle Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder. Etnicitet, könsroller, kroppsideal och konsumtion samt kritisk granskning av hur dessa företeelser framställs i medier och populärkultur.		